

ภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนขยายโอกาส
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1
AI Leadership of School Administrators Affecting the Learning
Management with Child Center Learning of Opportunity Expansion
Schools Under the Office of Rayong Primary Education Service Area 1

เกียรติศักดิ์ ลาภขุนทด^{*1} สมหญิง จันทรุไทย² และประพจน์ แยมติม³

Kiattisak Lapkhuntod^{*1} Somying Chantaruthai² and Prapot Yamtim³

^{*1-3}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

^{*1-3}Faculty of Education Bangkok Thonburi University

E-mail: kkiattisak96@gmail.com

Received: May 24, 2025

Revised: January 5, 2026

Accepted: January 9, 2026

Similarity Index: 2.57%

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ 3 ประการคือ 1) ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู 2) ศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหาร และ 3) วิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้อย่างกล่าว ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 781 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 258 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ในขณะที่การจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์การถดถอยพบว่า ภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย (1) การมีวิสัยทัศน์ (2) ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน (3) ด้านการปรับตัวและความยืดหยุ่น (4) ความเข้าใจในเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ และ (5) ความ

ฉลาดทางอารมณ์ สามารถร่วมกันพยากรณ์ การจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ร้อยละ 67.60

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำคณาจารย์ระดับปฐมวัย ของผู้บริหารสถานศึกษา, การจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study the AI Leadership of School Administrators of Opportunity Expansion Schools Under the Office of Rayong Primary Education Service Area 1, (2) to study the Learning Management with Child Center Learning Teachers of Opportunity Expansion Schools under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1; and (3) AI Leadership of School Administrators Affecting the Learning Management with Child Center Learning of Opportunity Expansion Schools Under the Office of Rayong Primary Education Service Area 1. This research methodology was a survey research. The population consisted of 781 teachers under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1. The sample consisted of 258 of Opportunity Expansion Schools Under the Office of Rayong Primary Education Service Area 1 under Rayong Primary Educational Service Area Office 1. The sample size was determined by Krejcie & Morgan Table and obtained by stratified random sampling technique. The instrument used for data collection was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, Pearson's correlation coefficient, and regression coefficients of predictors. The results of the research found that: (1) the AI Leadership of School Administrators of Opportunity Expansion Schools Under the Office of Rayong Primary Education Service Area 1, overall and each aspects, were at the highest level, (2) the the Learning Management with Child Center Learning Teachers of Opportunity Expansion Schools under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1, both overall and each aspects, were at the highest level; and (3) AI Leadership of School Administrators Affecting the Learning Management with Child Center Learning of Opportunity Expansion Schools Under the Office of Rayong Primary Education Service Area 1: Vision, communication and collaboration skills, adaptability, and flexibility and emotional intelligence which statistically predict the Learning Management with Child Center Learning of Opportunity Expansion Schools for 56.7 percentage at .01 statistical significance.

Keywords: AI Leadership of School Administrators, Learning Management with Child Center Learning, Rayong Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

เนื่องจากโลกในยุคปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและด้านอื่น ๆ ตลอดจนด้านการศึกษาของไทยได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วเช่นในปัจจุบันนี้ สังคมต้องการสิ่งใหม่ ๆ แนวคิดใหม่ ๆ มาพัฒนาประเทศ นานาประเทศมีความตระหนักในความสำคัญของการขับเคลื่อนประเทศด้วยเทคโนโลยี AI หรือปัญญาประดิษฐ์ เนื่องจากการสร้างสรรค์เป็นความคิดระดับสูง อาจกล่าวได้ว่ามนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตเพียงชนิดเดียวบนโลกที่มีความสร้างสรรค์สามารถพัฒนาตน พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศ (สำนักปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562) ส่งผลให้ทุกองค์กรมีความจำเป็นที่จะต้องผู้นำที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสม และเป็นผู้นำที่มีศักยภาพสูง เพื่อสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายด้วยความสำเร็จ สามารถก้าวทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเช่นในปัจจุบันนี้ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นองค์กรจะบรรลุความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ฐิตาพร ตันเจริญรัตน์, 2563)

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (Leadership) ที่แสดงออกคือจุดเปลี่ยนสำคัญ ที่กำหนดทิศทางความก้าวหน้าหรือความล้มเหลวขององค์กร ผ่านการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์และปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ในด้านการพิจารณาสถานศึกษา ความร่วมมืออย่างเป็นเอกภาพระหว่างผู้บริหาร คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ ย่อมส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จของผู้เรียน นอกจากนี้ ตัวครูเองก็ต้องไม่หยุดพัฒนาภาวะผู้นำในตนเอง พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนทักษะให้เท่าทันสถานการณ์โลก เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษาที่มีประสิทธิผลและสร้างการยอมรับในฐานะวิชาชีพชั้นสูง (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนเกี่ยวข้องโดยตรงกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะบรรลุตามเป้าหมายของการศึกษาได้นั้น ย่อมต้องอาศัยความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เป็นสิ่งที่กำลังพัฒนาอย่างก้าวกระโดดและมีศักยภาพที่จะปฏิวัติหลาย ๆ ด้าน รวมถึงความยืดหยุ่นและการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของ AI ถือเป็นเครื่องมือทรงพลัง ในการออกแบบการศึกษาให้ตอบโจทย์ผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยระบบสามารถตรวจจับปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ พร้อมทั้งขับเคลื่อนการสร้างแบบจำลองเสมือนจริงที่ช่วยให้เนื้อหาบทเรียนที่ยากกลายเป็นเรื่องง่าย ยิ่งไปกว่านั้น AI ยังเข้ามาเสริมศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา โดยทำหน้าที่พัฒนาระบบประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้เฉพาะทาง รังสรรค์เนื้อหาหลักสูตรที่ตรงจุด และเป็นรากฐานในการคิดค้นระเบียบวิธีสอนสมัยใหม่ที่ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาในภาพรวม (นำพล ม่วงอวยพร, 2566)

การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องพัฒนาครูเกี่ยวกับกระบวนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่ครูและผู้เรียนมีบทบาทร่วมกัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับผิดชอบในการเรียน การทำกิจกรรม และลงมือปฏิบัติเองเพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเองตามศักยภาพและวิธีการของแต่ละคน และ (นพดล แสงสิน, 2556) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องดูที่การปฏิบัติงาน

ของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงสิ่งที่ผู้เรียนได้รับผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมการเรียนรู้ให้มากที่สุด ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ สามารถจำแนกการดำเนินการออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การวางแผนการเรียนรู้ การพัฒนาการเรียนรู้ การประชาสัมพันธ์ การเรียนรู้ การนิเทศภายใน กำกับติดตามการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังพบว่า มีปัจจัยอื่น ๆ ที่จะช่วยให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สพป.ระยอง เขต 1 มีทั้งสิ้น 30 โรงเรียน เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นที่ต้องการให้บุตรหลานได้ศึกษาเล่าเรียนเนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องไปประกอบอาชีพหาเลี้ยงครอบครัวจากภาวะเศรษฐกิจที่มีค่าครองชีพค่อนข้างสูง การพัฒนานักเรียนให้มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ บุคลากรครูจึงเป็นที่ปรึกษาหลักในการดำเนินงาน สพป.ระยอง เขต 1 ได้จัดการเรียนเน้นกระบวนการกลุ่ม ปรับความรู้พื้นฐานของนักเรียนหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกลุ่มนักเรียน การนำข้อสอบระดับชาติย้อนหลังมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้เป็นตัวอย่างใช้เป็นแบบฝึกหัด จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่คงทนมากกว่าการนำข้อสอบมาตีว และมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติสามารถบรรลุตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ระบุในหลักสูตร (สพป.ระยอง เขต 1, 2566)

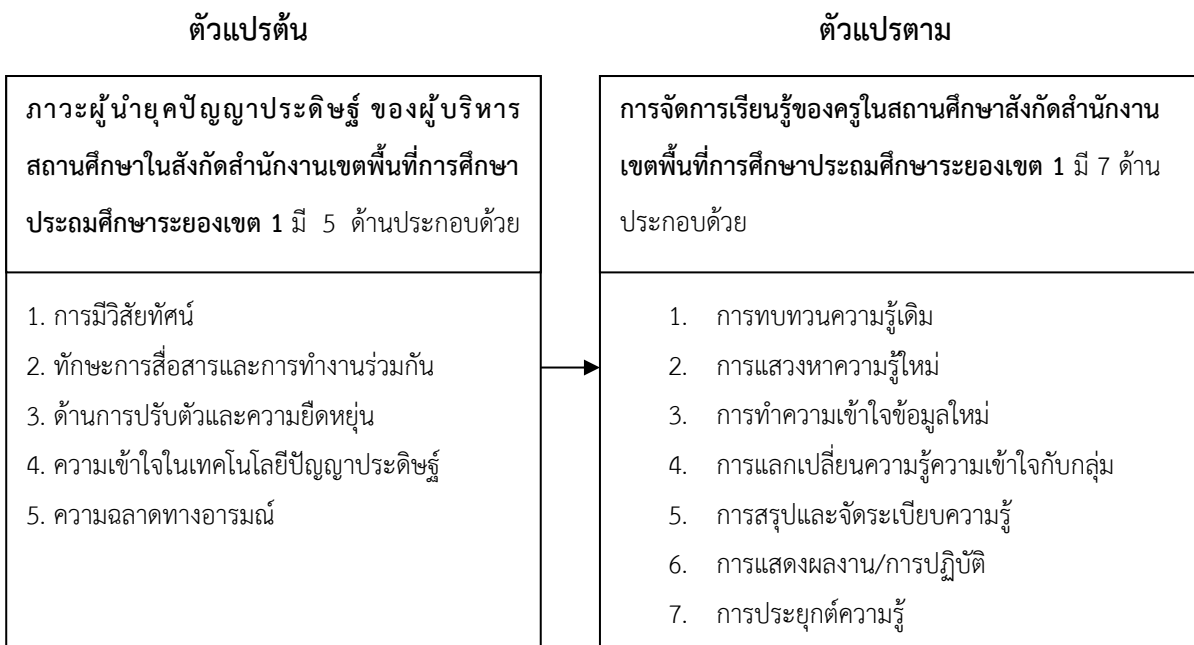
จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นว่า ภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้สถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5 ขั้นตอน คือ การวางแผนการเรียนรู้ การพัฒนาการเรียนรู้ การประชาสัมพันธ์ การเรียนรู้ การนิเทศภายใน กำกับติดตามการเรียนรู้ การประเมินผลการ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ภาวะผู้นำยุค ai ของผู้บริหารส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัด สพป.ระยองเขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ ของผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาส
2. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนขยายโอกาส
3. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ ของผู้บริหารส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสพ.ระยองเขต 1 จากการศึกษาภาวะผู้นำในยุคปัญญาประดิษฐ์จากการสังเคราะห์ (Warwick, Jacinto & Edwin, Smith & Cockburn, สำนักพัฒนาภาคีสัมพันธ์และวิเทศสัมพันธ์, รศ.ดร.พสุ เดชะรินทร์ ศ.ดร.อานันธา ตูโรอัปพาท் แมนรัตน์ ประดิษฐ์วงศ์สิน) สรุปลองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน และการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัด สพ.ระยองเขต 1 จากแนวคิดการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาของ ทิศนา ข้ามมณี (2545: 37) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 สรุปลงได้ 7 ด้าน มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูสังกัดสพ.ระยองเขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 781 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสังกัดสพ.ระยองเขต 1 โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan. (1970: 607-610) และใช้วิธีแบ่งชั้นภูมิ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบและพัฒนาแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงระบบดังต่อไปนี้

1. ทบทวนวรรณกรรม ศึกษาค้นคว้าเอกสารทางวิชาการ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ (AI Leadership)

2. สังเคราะห์ตัวแปรและสร้างเครื่องมือ นำข้อมูลมาสังเคราะห์สู่นิยามศัพท์เฉพาะเพื่อออกแบบแบบสอบถามการวิจัยครอบคลุม 5 ด้านหลัก สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสพป. ระยอง เขต 1

3. กลั่นกรองขั้นต้น เสนอแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ขอบเขตเนื้อหา และความสอดคล้องเชิงโครงสร้าง

4. ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (IOC) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปมาใช้งาน

5. พัฒนาและทดลองใช้ (Try Out) ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำ ยื่นให้อาจารย์ที่ปรึกษาอนุมัติอีกครั้ง แล้วนำไปแจกทดลองใช้กับครูโรงเรียนขยายโอกาสในพื้นที่ สพป. ระยอง เขต 1 (ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) จำนวน 30 คน

6. วิเคราะห์คุณภาพทางสถิติ คำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) และจัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยใช้หนังสือราชการจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สพป.ระยอง เขต 1 จำนวน 30 แห่ง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือ

2. ผู้วิจัยลงพื้นที่บริหารจัดการและจัดเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 258 ฉบับ

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคัดกรองความสมบูรณ์ จากนั้นนำข้อมูลดิบไปบันทึกและวิเคราะห์ผลทางสถิติผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืน และนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) จำแนกตาม อายุ และระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ และการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสพป.ระยองเขต 1 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1. 1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีผลการวิจัยดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้นำภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การมีวิสัยทัศน์	4.25	0.68	มาก
ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน	4.36	0.67	มาก
ด้านการปรับตัว และความยืดหยุ่น	4.36	0.62	มาก
ความเข้าใจในเทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์	4.32	0.64	มาก
ความฉลาดทางอารมณ์	4.24	0.73	มาก
รวม	4.31	0.65	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสพ.ระยอง เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยสูงสุดรายด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.36$) ด้านการปรับตัว และความยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.36$) ความเข้าใจในเทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ ($\bar{X} = 4.32$) ความฉลาดทางอารมณ์ ($\bar{X} = 4.31$) และการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.25$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสพ. ระยองเขต 1 มีผลการวิจัยดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวม

ด้าน	การจัดการเรียนรู้ของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การทบทวนความรู้เดิม	4.71	0.36	มากที่สุด
2	การแสวงหาความรู้ใหม่	4.71	0.38	มากที่สุด
3	การทำความเข้าใจข้อมูลใหม่	4.69	0.36	มากที่สุด
4	การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม	4.74	0.38	มากที่สุด
5	การสรุปและจัดระเบียบความรู้	4.69	0.43	มากที่สุด
6	การแสดงผลงาน/การปฏิบัติ	4.68	0.43	มากที่สุด
7	การประยุกต์ความรู้	4.70	0.40	มากที่สุด
	รวม	4.70	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสพ.ระยองเขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มากที่สุด” ($\bar{X} = 4.70$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยสูงสุดรายด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ($\bar{X} = 4.74$) ด้านการทบทวนความรู้เดิมและด้านการแสวงหาความรู้ใหม่ ($\bar{X} = 4.71$) ด้านการประยุกต์ความรู้ ($\bar{X} = 4.70$) ด้านการทำความเข้าใจข้อมูลใหม่และการสรุปและจัดระเบียบความรู้ ($\bar{X} = 4.69$) และการแสดงผลงาน/การปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.68$) ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้น ตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) มีผลการวิจัยดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) ที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้น ตอน

ตัวแปรทำนาย	b	β	t	p
ด้านการมีวิสัยทัศน์(X_1)	.050	.323	3.127	.002
ด้านทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน (X_2)	.055	-.693	-6.163	.000
ด้านการปรับตัว และความยืดหยุ่น (X_3)	.059	.615	5.541	.000
ด้านความฉลาดทางอารมณ์(X_5)	.046	.377	4.196	.000
4. ค่าคงที่ (Constant)	3.280		29.576	.000
R = 0.676, R ² = 0.457, Adjusted R ² = 0.448, S.E.est = 0.24683, F = 53.234				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า การสร้างสมการพยากรณ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสพ.ระยองเขต 1 เมื่อผู้วิจัยค้นหากลุ่มตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด แล้วนำกลุ่มตัวแปรเหล่านี้มาสร้างสมการถดถอยโดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (β) ดังต่อไปนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.280 + 0.157(X_1) - 0.341(X_2) + 0.325(X_3) + 0.192(X_5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.323(X_1) - 0.693(X_2) + 0.615(X_3) + 0.377(X_5)$$

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสพ.ระยองเขต 1 ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ผู้นำภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สพป. ระยองเขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารมีทักษะการสื่อสารและปรับตัวพร้อมทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวพัฒนาศักดิ์ อภัยสม (2565) กล่าวว่า 1) ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง 2) ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม และ 4) ภาวะผู้นำแบบคล่องตัว หากผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้มีทักษะภาวะผู้นำเหล่านี้แล้ว จะเป็นพลังสำคัญ ในการขับเคลื่อนพันธกิจของสถานศึกษาและสอดคล้องกับ ศิริรักษ์ บุญพร้อมรักษา (2564) บทความเรื่อง บทบาทของผู้นำยุคใหม่ที่มีผลต่อการจัดการองค์การบนฐานวิถีชีวิตใหม่ การเสริมสร้างพลังอำนาจภายในตนเองของผู้นำยุคใหม่ ผ่านกระบวนการปรับตัว การถอดบทเรียนจากประสบการณ์ในอดีต การเปิดรับ ข้อมูลข่าวสารอย่างรอบด้าน ตลอดจนการสร้างสรรคสิ่งใหม่ ๆ นับเป็นคุณลักษณะสำคัญที่สอดคล้องอย่าง ยิ่งกับงานของ เจษฎา ชวนะไพศาล (2563) ซึ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สพม.สุพรรณบุรี โดยมีข้อค้นพบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญได้แก่ การมีวิสัยทัศน์เชิงผู้นำ การปรับปรุง พัฒนาเชิงระบบ และการบ่มเพาะการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ ข้อสรุปดังกล่าวยังสอดคล้องกับข้อค้นพบ ของอัญสิลา แสนภูมิ (2565) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในยุค 4.0 เช่นเดียวกัน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัด สพม. นครพนม ผลการวิจัย พบว่า ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากและ ด้านการติดต่อสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีส่งเสริมการจัดการศึกษา ได้แก่ ควรศึกษาหาความรู้ที่หลากหลาย พัฒนาตนเอง บุคลากร อย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการสอนและการปฏิบัติงาน

2. ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู โรงเรียนขยายโอกาสในสังกัด สพป.ระยองเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากครู มีความชัดเจนในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของภัทรพันธุ์ นิธิวิรัตน์สกุล (2565) กล่าวว่า ยุคนี้จึงถือว่าเป็นยุคของโลกคือห้องเรียน การเรียนรู้ผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ถูกต้อง ก็ต้องอาศัย ผู้สอนที่เข้าใจและมีความรู้ในด้านการใช้เทคโนโลยีด้วยเช่นกัน “ครู” จึงเป็นผู้สร้างบรรยากาศ และเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนรู้จักเลือกศึกษาค้นคว้าข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องเหมาะสม และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจนวนจิ ศิริสมบัติ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูใน ศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาประจำจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีการเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้และมีการใช้อุปกรณ์ สื่อการสอน การจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับ บุษกร สุวรรณศรี (2563) เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม มีข้อค้นพบที่สำคัญว่า แนวทาง การจัดการเรียนรู้ในลักษณะดังกล่าวขับเคลื่อนด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การวางแผนการจัดการ เรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และระบบการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้”

3. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัด สพป. ระยอง เขต 1 จำนวน 4 ด้าน คือ (1) การมีวิสัยทัศน์ (2) ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน (3) ด้านการปรับตัวและความยืดหยุ่น และ (4) ความฉลาดทางอารมณ์ สามารถพยากรณ์ได้ว่าส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาได้ ร้อยละ 45.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เนื่องจากภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สอดคล้องกับบทความ อัญสิขา แสนภูมิ (2565) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคใหม่ ประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 6 ประการ ซึ่งเป็นปัจจัยร่วมที่พบในผู้นำทางการศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ การเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ (Being visionary) การตระหนักและเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาคือพื้นที่แห่งการเรียนรู้ (Believing that schools are for learning) การให้คุณค่าและเห็นความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์ (Valuing human resources) การมีทักษะในการสื่อสารรวมถึงการรับฟังอย่างมีประสิทธิภาพ (Communicating and listening effectively) การมีพฤติกรรมเชิงรุกเพื่อขับเคลื่อนความก้าวหน้าในการทำงานอย่างต่อเนื่อง (Being proactive) และการมีความกล้าเสี่ยงบนพื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยง (Taking risks)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ ด้านการปรับตัว และความยืดหยุ่น เพราะจะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา เนื่องจากผลการวิจัย พบว่าเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. ผู้บริหารและครูจะต้องร่วมกันในการสร้าง ออกแบบ และพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนยิ่ง ๆ ขึ้นไป และเน้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรจะต้องสามารถนำเอาปัญญาประดิษฐ์ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ของเขตพื้นที่การศึกษา เกี่ยวกับภาวะยุคปัญญาประดิษฐ์ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สพป.ระยอง เขต 1 โดยศึกษาจากโรงเรียนที่มีความพร้อมและความเข้าใจทางเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์

2. ควรมีการศึกษาและพัฒนาตัวบ่งชี้ด้านภาวะผู้นำยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัด สพป.ระยอง เขต 1 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

3. ควรมีการนำเอาองค์ประกอบด้านการรู้ดิจิทัลและด้านการมีวิสัยทัศน์ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติแบบมีส่วนร่วมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เจนวจิ ศิริสมบัติ. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 7(2), 573-586.
- เจษฎา ขวณะไพศาล. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. *วารสารร้อยแก่นสารสารคาม*, 7(6), 117-133.
- จิตินันท์ นันทะศรี. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ [วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- ทศนา แคมมณี. (2545). *กระบวนการเรียนรู้ ความหมาย แนวทางการพัฒนาและปัญหาข้อใจ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- นพดล แสงสิน. (2556). การจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. ค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2566, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/549503>
- นำพล ม่วงอวยพร. (2566). ปัญญาประดิษฐ์ (AI) กับการศึกษา. ค้นเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2566, จาก: <https://www.rcim.in.th>
- บุษกร สุวรรณศรี. (2563). การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดมหาสารคาม. *Journal of Buddhist Philosophy Evolved*, 7(1), 380-391.
- พสุ เดชะรินทร์.(2566). ผู้นำยุค AI จะต้องทำอะไรบ้าง. ค้นเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2566, จาก: <https://www.bangkokbiznews.com>
- ภัทรพันธุ์ นิธิรัตน์สกุล. (2565). การเรียนรู้ดิจิทัลสำหรับครูยุคใหม่. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 7(2), 677-686.
- แมนรัตน์ ประดิษฐ์วงศ์สิน. (2567). ทักษะจำเป็นสำหรับผู้นำภาครัฐในยุค AI. ค้นเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2567, จาก: <https://www.pacrimgroup.com/ทักษะจำเป็นสำหรับผู้นำ>
- ศิริรักษ์ บุญพร้อมรักษา. (2564). บทบาทของผู้ในยุคใหม่ที่มีผลต่อการจัดการองค์การบนฐานวิถีชีวิตใหม่. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 23(2), 257-266.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. (2566). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579.**
กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล. (2562). **แผนปฏิบัติการสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ประจำปี**
งบประมาณ 2562. ค้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2566, จาก: <http://www.okmd.or.th/okmd-Best>.

อัญสิษา แสนภูมิ. (2565). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในยุค 4.0 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผล**
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. Thai Digital Collection.